

ANALIZA: MILOSEVIC NAPAO PRIJATELJA SUDA

Author: [Mirko Klarin](#)

Bivši jugoslovenski predsednik odbija da shvati poruku koju je haskim

Pise: Mirko Klarin (TU 280, 9-13 septembar 2002)

Ako je duznost Amicus Curiae da se stara o interesima optuzenog koji se

pred sudom brani sam, bez profesionalnih branilaca, onda je Michail

Wladimiroff bio na visini te svoje duznosti bez obzira da li mu je bas to

bila namera. Jer, nema sumnje da je u najboljem interesu optuzenog da vec

u ranoj fazi maratonskog sudjenja po 66 tacaka iz tri optuznice zna kako

stoje stvari. A one, po oceni Wladimiroff, stoje trenutno lose po

Slobodana Milosevica. Cak vrlo lose. Cega Milosevic, ocito, nije bio

svestan. A

nije, po svemu sudeci, ni dalje.

Dan uoci zavrsetka dokaznog postupka optuzbe po kosovskoj optuznici, jedne

holandske novine objavile su intervju u kojem je Michail Wladimiroff, kako

je pisalo, ocenio da "kada bi se ovo sudjenje ticalo iskljucivo Kosova i

kada bi se sada morala izvagati krivica optuzenog, Milosevic bi sigurno

bio osudjen" Barem kako ga novine citiraju Wladimiroff je, dalje, ocenio

da je tuzilastvo uspelo da uspostavi "jasnu vezu izmedju policije i

vojske, masakra na Kosovu, i Milosevica..." Zbog toga bi, smatra Amicus, u

Milosevicevom

najboljem interesu bilo da prestane da igra "bezizlaznu igru" i angazuje

profesionalne braniocce. Posto je Milosevic sledeceg dana otvorio

"Wladimiroff case", optuzujuci Amicus za "uvredu suda" i "ometanje

pravde", holandski

advokat je pokusao da relativizuje svoje izjave, tvrdeci da su one

"slobodna (novinarska) interpretacija" onoga sto je on stvarno rekao.

"Ono sto sam rekao" - rekao je sudijama Wladimiroff - "jeste da u ovoj

fazi sudjenja, iz onoga sto je receno, postoji odnos izmedju optuzenog i

onog sto se dogodilo na Kosovu... ali je na sudu da odluci o ovome."

Mada je predsedavajući sudija Richard May pokusao da minimizira incident

svojim poznatim stavom da vece profesionalnih sudija ni najmanje ne

interesuje

"sta pisu neke novine", vec da odlucuje samo na bazi dokaza i argumenata

izvedenih u sudnici, sudija Patrick Robinson je u izjavama holandskog

advokata - onako kako su one objavljene u novinama - nasao osnove koje,

kako je rekao, mogu dovesti u pitanje kvalifikacije Wladimiroffa da

nastavi svoj rad kao Amicus. Treci sudija, O-Gon Kwon, nije izrazio

nikakvo

misljenje vec je od Amicusa trazio da pismeno obrazlozi svoj stav kako bi ga sudsko vece dalje razmotrilo. "Presuda"u "Wladimiroff case" se ocekuje do pocetka dokaznog postupka po optuznicama za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, zakazanog za 26 septembar.

Iz Milosevicevog izgleda i ponasanja poslednjeg dana dokaznog postupka jasno se videlo da su ocene holandskog Amicusa delovale na njega poput groma ili hladnog tusa. Nisu ga, medjutim, navele da se suoci sa realnoscu. Proradio je odbrambeni mehanizam u vidu nove teorije zavere po kojoj je holandski advokat rekao to sto je rekao u funkciji "promotora

lazne

tuzbe", a sa ciljem da "popravi medijsku sliku ove propale optuznice" koja

je, po

njemu, Milosevicu, "pretrpela fijasko" u proteklih sedam meseci sudjenja.

U zaveru je, naravno, ukljucen i "kvislinski rezim u Beogradu", a mediji

pod

njegovom kontrolom su "progutali udicu" i pozurili da objave ocene

holandskog Amicusa o tome sta je optuzba, navodno, uspela da dokaze u

kosovskoj fazi postupka.

Ocene Michaila Wladimiroffa su, jasno, njegova spekulacija ili, kako bi se

to u Srbiji reklo, "racun bez krcmara", a "krcmari" su u ovom slucaju

sudije. Svako predvidjanje sta bi sudije mogle zakljuciti iz iskaza

saslusanih svedoka i ostalih prezentiranih dokaza, posebno u ovako ranoj

fazi sudjenja ("u prvoj trecini prvog (tuziocevog) poluvremena meca" -

kako se sportski izrazio Milosevic) - nepouzdana je koliko i vremenska

prognoza. Wladimiroff, medjutim, nije "obicni posmatrac" vec aktivni

ucesnik u

sudjenju, pa se njegove ocene mogu smatrati za dobro informisane

spekulacije.

Te ocene, kako je upozorio Geoffrey Nice, ukljucuju i ono sto je nepoznato

javnosti, jer je receno na zatvorenim raspravama. Wladimiroff, takodje,

ima bogata iskustva branioca pred ICTY and ICTR, tako da mu nisu nepoznati

okviri u kojima sudije rezonuju i interpretiraju izvedene dokaze.

Nakon 22 radne nedelje i 124 svedoka, dokazni postupak po kosovskoj

optuznici je prosle sedmice prekinut. Nije, medjutim, i kompletno okoncan.

U nastavku, tuzilastvo ce izvesti jos najmanje tri svedoka koji ce

govoriti

isključivo o Kosovu, kao i nekoliko svedoka čiji će iskazi povezati

dogadjaje iz sve tri optužnice, kao i uloge koje je optuženi igrao u

njima.

Otpribliže dve trećine dosadašnjih svedoka bili su takozvani svedoci sa

mesta zločina, koji su pretežno svedočili pisanim izjavama, u skladu sa

Pravilom

92bis. Javnost je, uglavnom, čula samo najosnovnije sažetke njihovih

izjava, kao i njihove odgovore na pitanja optuženog koja se, često, nisu

odnosila na sustinu njihovog svedočenja: zločin čija su žrtva ili očevidci

bili. Uprkos tim ograničenjima i neispricanim pričama žrtava i očevidaca,

ostalo je malo ili ni malo sumnje da su se ti zločini, ili barem većina

tih zločina, dogodili onako kako su opisani u optužnici.

Svedočenja žrtava i očevidaca poduprta su forenzickim dokazima o

ekshumacijama masovnih grobnica na Kosovu i u Srbiji, nalazima

istražitelja na mestu zločina, kao i ekspertskim studijama o masovnom

kretanju

stanovništva i razaranju verskih objekata i istorijskih spomenika

kosovskih Albanaca.

Razmere tih zlocina - deportacija, masovnih ubistava, unistavanja sela,
razaranja verskih i kulturnih spomenika - njihov sistemican i
rasprostranjen

karacter i, posebno, sklop po kojem su izvršeni, ukazuje da se sve to
dogadjalo planski, organizovano i koordinirano. Da se, dakle, nije radilo
o "sporadicnim" ili "slucajnim" aktima nasilja ili "privatne osvete."

"Razotkriti sklop je isto kao naci otisak prsta " -primetila je nedavno

Judith Armatta, koja Milosevicevo sudjenje prati za Koaliciju za
medjunarodnu pravdu.

Svedocenja medjunarodnih posmatraca koji su od jeseni 1998. do proleca
1999.

boravili na Kosovu u okviru Verifikacione misije OSCE, nedvosmisleno su
ukazala da su vojne i policijske snage angazovane u kampanji protiv

Oslobodilacke vojske Kosova imale naglasenu tendenciju primene
neproporcionalne i nediskriminativne sile. Na najmanju provokaciju, ili
cak i bez provokacije, otvarana je vatra iz teskog naoruzanja na civilna
naselja, paljene su kuce, ubijani ili proterivani civili, unistavana

letina, ubijana stoka...

Verifikatori su optuzenog i njegove vojne zapovednike cesto upozoravali na

neprihvatljivost upotrebe neproporcionalne i nediskriminativne sile, ali

Se oni na to nisu obazirali.

Pojedini zapadni političari poput Lorda Ashdowna su još 1998. upozoravali

Milosevica da će, ukoliko nastavi sa takvim ponasanjem, "završiti u Hagu",

ali on to nije ozbiljno shvatao. Na isto ga je, zajedno sa još 12 njegovih

saradnika iz političkog, vojnog i policijskog vrha, u martu 1999 upozorila

i tadašnji glavni tužilac ICTY, Louise Arbour, ali se Milosević i o to

oglusio.

Zapadni političari, diplomate i vojnici, kao i predstavnici kosovskih

Albanaca koji su tokom 1998 i 1999 imali kontakte sa Milosevićem,

svedocili su da je optuženi, van svake sumnje, bio informisan o svemu što

se događalo na Kosovu i da je imao glavnu reč u odlučivanju šta će se

tamo dogoditi. Jedan od takvih svedoka, bivši predsedavajući Vojnog

komiteta NATO, general Klaus Naumann, svedocio je kako se u oktobru 1998,

posle par časica rakije, Milosević pred njim i generalom Wesley Clark

"pohvalio" da će na proleće 1999. rešiti kosovski problem po "Dreničkom

modelu 1945-46": tako što će Albance "skupiti i pobiti." Budući da je i

general Clark na listi svedoka o čijem se eventualnom svedočenju pregovara

sa americkom administracijom, moze se ocekivati da i on pred sudom evocira svoje uspomene na taj susret sa Milosevicem.

Dokazi o uklanjanju tragovi zlocina su dokaz ne samo zlocina, vec i njegovog "svojetanja", odnosno prihvatanja odgovornosti za zlocin koji se pokusava sakriti. Ne uklanjaju se tragovi tudjih zlocina. Hladnjaca u Dunavu i masovne grobnice u Srbiji, svakako, nisu pokusaj da se sakriju zrtve zlocina OVK ili NATO. Analize DNK, prezentirane pred sam kraj ove faze dokaznog postupka, povezale su tela iz masovne grobnice u Batajnici, kod Beograda, sa konkretnim zrtvama sa Kosova. Nije, takodje, bez znacaja ni sklop koji se moze uociti u izboru lokacija za masovne grobnice: one su, i na Kosovu i u Srbiji, najcesce kopana na policijskim i vojnim poligonima. U dokaznom materijalu sudjenja je izjava bivseg sefa tajne policije Srbije, Radomira Markovica, u kojoj se navodi da je narednu za uklanjanje leseva kosovskih civila izdao licno Slobodan Milosevic, na jednom sastanku u martu 1999. U svom svedocenju pred tribunalom, krajem jula ove godine, Markovic se odrekao te izjave, tvrdeci kako se radi o "slobodnoj interpretaciji" onoga sto je rekao svojim bivsim policijskim kolegama u Srbiji. Dvoje sluzbenika tajne policije, koji su jula prosle godine uzeli pomenutu izjavu i zajedno je s njim potpisali, tvrde medjutim

da Markovic ne govori istinu.

Ta njihova tvrdnja je veoma iritirala Milosevica, koji smatra da je

Markovic jedini od 124 svedoka optuzbe koji je pred sudom govorio istinu,

a da su svi ostali lagali. Milosevicu, u svakom slucaju, predstoji veoma

tezak posao da sudije uveri u svoju teoriju zavere, po kojoj su mu masovne

grobnice u Srbiji "smestile" nove odnosno "kvislinske vlasti" u Beogradu,

u sprezi sa haskim tuzilastvom i, verovatno, KFOR, posto su lesevi sa

Kosova, po njemu, prebaceni su Srbiju prosle, a ne 1999. godine.

Takodje, u zavrsnici dokaznog postupka tuzilastvo je prezentiralo dve

vojne ekspertize u kojima se analiziraju struktura, doktrina, sistem

komandovanja i taktika jugoslovenskih oruzanih snaga. Obojica eksperata -

britanski general Peter De La Bellier i kanadski obavestajni oficir Philip

Coo - dosli su do istih zakljucaka: da je VJ bila dobro organizovana i

disciplinovana armija, da je imala "jasan, jednostavan i neprekinut lanac

komandovanja - od predsednika Milosevica nadole", i da su operacije

opisane u optuznici - pod uslovom da budu dokazane - mogle da budu

izvedene samo pod uputama i dozvolom najvisih vojnih i politickih vlasti.

Prema Philip Coo, postojao je "dobro organizovani sistem komandovanja svim

oruzanim snagama na Kosovu", a vojska (VJ) i policija (MUP) su bili "pod
efektivnom kontrolom jedinstvenog tijela koji su ispunjavali namjere
opsteg plana. Obim onoga sto se desavalo u SRJ i Srbiji upucuju na to da
je izvor te kontrole i opsteg plana bilo sjediste predsjednika SRJ. "Kada
se sve to ima u vidu, sporne ocene Michaila Wladimiroffa, zbog kojih bi
holandski advokat mogao izgubiti položaj Amicus Curiae, deluju gotovo kao
"navodi opstepoznatog."

Mirko Klarin je visi urednik IWPR za pitanja tribunala za ratne zlocine
i glavni urednik novinske agencije SENSE.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)
[Croatia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/analiza-milosevic-napao-prijatelja-suda>